

**КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ
ім. Р.М. ГЛІЄРА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КМАМ ім. Р.М. Глієра

О.Й. Злотник

**В И М О Г И
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ**

Культура і мистецтво 02

Музичне мистецтво 025

**Вступні вимоги з фахових випробувань
для абітурієнтів на здобуття освітнього ступеня**

«БАКАЛАВР»

(денна і заочна форми навчання)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ:

**«ФОРТЕПІАНО»,
«ОРКЕСТРОВІ СТРУННІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«ОРКЕСТРОВІ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«НАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ»,
«СПІВ (АКАДЕМІЧНИЙ, НАРОДНИЙ)», «СПІВ (ЕСТРАДНИЙ)»,
«СПІВ (ДЖАЗОВИЙ)»
«ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»,
«МУЗИКОЗНАВСТВО»,
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ (ДЖАЗ)»**

«БАКАЛАВР»
(денна і заочна форми навчання)
«МУЗИКОЗНАВСТВО»

ЕТАП 1: Музична література

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання на основі повної загальної середньої освіти.

Екзамен передбачає знання творчості видатних українських композиторів ХІХ – ХХ ст., найбільш значних явищ музики інших слов'янських країн того ж періоду та основних етапів розвитку західноєвропейської музики з ХVІІ до ХХ ст., а саме:

1. Життєвий та творчий шлях Й.С. Баха.
2. Й.С. Бах. «Добре темперований клавір».
3. Й.С. Бах. «Меса сі мінор».
4. Життєвий та творчий шлях Йозефа Гайдна.
5. Йозеф Гайдн. Симфонія № 103.
6. Життєвий та творчий шлях В.А. Моцарта.
7. В.А. Моцарт. Симфонії № 40.
8. В.А. Моцарт. Симфонії № 41.
9. В.А. Моцарт. «Весілля Фігаро».
10. В.А. Моцарт. «Дон Жуан».
11. Життєвий та творчий шлях Людвіга ван Бетховена.
12. Людвіг ван Бетховен. Симфонії № 3.
13. Людвіг ван Бетховен. Симфонії № 5.
14. Людвіг ван Бетховен. Сонати для фортепіано №№ 5, 8, 17, 21, 23 (за бажанням).
15. Життєвий та творчий шлях Ф. Шуберта.
16. Ф. Шуберт. Симфонія № 8 «Незакінчена».
17. Ф. Шуберт. Вокальний цикл «Прекрасна Мельничиха».
18. Ф. Шуберт. Вокальний цикл «Зимовий шлях».
19. Життєвий та творчий шлях Р. Шумана.
20. Р. Шуман. «Карнавал».
21. Життєвий та творчий шлях Ф. Шопена.
22. Ф. Шопен. Прелюдії. Мазурки. Вальси (вибір за бажанням).
23. Життєвий та творчий шлях Ф. Ліста.
24. Ф. Ліст. Симфонічна поема «Прелюди». Соната сі мінор.
25. Ф. Ліст. Соната сі мінор.
26. Життєвий та творчий шлях Дж. Верді.
27. Дж. Верді. «Ріголетто».
28. Дж. Верді. «Травіата».
29. Принципи оперної реформи Р. Вагнера.
30. Р. Вагнер. Опера «Лоенгрін».
31. Ж. Бізе. «Кармен».
32. Життєвий та творчий шлях К. Дебюссі.
33. К. Дебюссі. Прелюдії.
34. Життєвий та творчий шлях М. Глінки.
35. М. Глінка. «Ніч у Мадриді», «Арагонська хота».
36. М. Глінка. «Руслан і Людмила».
37. Життєвий та творчий шлях М. Мусоргського.
38. М. Мусоргський. «Борис Годунов».
39. М. Мусоргський. «Картинки з виставки».
40. Життєвий та творчий шлях М. Римського-Корсакова.
41. М. Римський-Корсаков. «Снігуронька».
42. М. Римський-Корсаков. «Шахерезада»

43. Життєвий та творчий шлях П. Чайковського.
44. П. Чайковський. «Євгеній Онегін».
45. П. Чайковський. Шоста симфонія.
46. Життєвий та творчий шлях С. Рахманінова.
47. С. Рахманінов. Другий фортепіанний концерт. Прелюдії ор.23, 32.
48. Життєвий та творчий шлях О. Скрябіна.
49. О. Скрябін «Поема екстазу». Прелюдії ор.11.
50. Життєвий та творчий шлях С. Прокоф'єва.
51. С. Прокоф'єв. «Ромео і Джульєтта».
52. Життєвий та творчий шлях Д. Шостаковича.
53. Д. Шостакович. Сьома симфонія.
54. Життєвий та творчий шлях М. Лисенка.
55. М. Лисенко. «Тарас Бульба». «Радуйся, ниво неполитая».
56. Хорові обробки М. Леонтовича «Щедрик», «Пряля», «Козака несуть».
57. Життєвий та творчий шлях Л. Ревуцького.
58. Л. Ревуцький. Друга симфонія.
59. Життєвий та творчий шлях Б. Лятошинського.
60. Б. Лятошинський. Третя симфонія. «Гражина».
61. Б. Лятошинський. «Гражина».
62. Творчий портрет М. Скорика. («Карпатський концерт»).
63. Творчий портрет Є. Станковича (третя камерна симфонія).
64. Творчий портрет В. Сильвестрова (твори за бажанням).

ЕТАП 2: Колоквіум, фортепіано

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання на основі повної загальної середньої освіти.

Метою колоквіуму є виявлення рівня загальнокультурної і світоглядної підготовки абітурієнта, обізнаності в галузі суміжних видів мистецтва, ерудиції в області музичного мистецтва, знання найважливіших праць українських і зарубіжних музикознавців, робіт відомих музичних критиків, сучасної періодичної преси і проблематики музики ХХ ст. Знання літератури з питань теорії музики, історії музики, педагогіки перевіряються в залежності від професійних інтересів абітурієнта.

Абітурієнт повинен продемонструвати вміння орієнтуватися в питаннях сучасного музичного життя, самостійно мислити і оцінювати явища дійсності, культури і мистецтва.

Від абітурієнта вимагаються знання таких основних понять і питань:

1. Поняття «культура» та історичний розвиток його змісту.
2. Антична культура, особливості розвитку Давньогрецької та Давньоримської культур.
3. Культура Середньовіччя і особливості розвитку світської та церковної культур, їх вплив на подальший розвиток європейської культури.
4. Культура епохи Відродження.
5. Наука, література, мистецтво в Новий час (XVII століття).
6. Українська музична культура епохи бароко. Загальна характеристика головних музичних жанрів (кант, партесний концерт, шкільна драма з музикою). Естетичні та теоретичні засади «Граматики» М. Дилецького.
7. Феномен Просвітництва. Велика французька буржуазна революція. Наука. Література. Мистецтво.
8. Розвиток інструментальних шкіл Європи першої половини XVIII століття і проблеми становлення сонатно-симфонічного циклу. Й. Гайдн як представник віденської класичної школи другої половини XVIII століття. Симфонічна творчість Гайдна.

9. Особливості культури XIX століття (криза раціоналістичного гуманізму). Романтизм. Реалізм. Натуралізм.

10. Формуванні творчої особистості Ф. Шопена. Фортепіанна мініатюра Ф. Шопена як жанр музичної культури романтизму.

11. Роль М. Лисенка у розвитку української музичної культури. Головні жанрові сфери творчості. Національно-романтичний стиль М. Лисенка.

12. Російська музична культура другої половини XIX століття. Творчість П. Чайковського на фоні художніх тенденцій епохи. Оперна творчість: загальний огляд. Принципи оперної драматургії Чайковського.

13. Італійська музична культура XIX століття. Стан музичного театру і творчі досягнення попередників Верді. Загальний огляд оперної творчості Дж. Верді. Його оперна реформа та створення італійського варіанту музичної драми.

14. Культура XIX-XX століть. Загальноєвропейська культурна криза. Символізм. Імпресіонізм. Перша світова війна та її культурно-історичні наслідки. Модернізм як загальнокультурна ситуація.

15. Західноєвропейська музична культура кінця XIX – початку XX століття: головні стильові течії та напрями, розвиток музичних жанрів. Національні композиторські школи кінця XIX – початку XX століття: норвезька, фінська, іспанська, угорська.

16. Музична культура Парижу на рубежі XIX-XX століть. Творча постать К. Дебюссі: коло образів, характеристика головних жанрових сфер, еволюція стилю. Поетика імпресіонізму у фортепіанній творчості К. Дебюссі.

17. Національно-культурне піднесення в Україні кінця XIX – початку XX ст. М. Леонтович: особистість композитора, різнобічна діяльність, жанрово-стильова специфіка хорової творчості.

18. Культура першої половини XX століття: культурна міфологія тоталітарних режимів. Друга світова війна.

19. Культура другої половини XX століття: наслідки Другої світової та Великої вітчизняної війн. Культурні цінності повоєнного періоду.

20. Нові феномени сучасної культури: культура споживання, комерціалізація культури. Наука. Література. Мистецтво.

Фортепіано: абітурієнт повинен виконати програму з трьох-чотирьох творів, рівень складності яких відповідає рівню випускної програми музичного училища:

- а) поліфонічний твір;
- б) класичний твір великої форми (сонати, варіації, рондо);
- в) одна-дві п'єси або концертний етюд.

ЕТАП 3: Теорія музики – сольфеджіо і гармонія (письмово та усно)

Творчий конкурс оцінюється за 200-бальною шкалою оцінювання на основі повної загальної середньої освіти.

Письмові роботи:

1. Запис триголосного диктанту з елементами поліфонічної фактури. Кількість програвань – 11.

Час запису диктанту – 30 хвилин.

2. Гармонізація мелодії у формі періоду, обсягом 8-12 тактів, можливі відхилення й модуляції в тональності 1-3 ступенів спорідненості, енгармонічні модуляції.

Час виконання – 2 академічні години.

Усні вимоги:

Абітурієнт повинен виявити навички співу з листа (приблизний рівень важкості – підручник «Сольфеджіо» Н. Качаліної), слухового аналізу гармонії у фрагменті музичного твору (сонати Вольфганга Амадея Моцарта, Людвіга Ван Бетховена, «Пісні без слів» Фелікса Мендельсона, «Альбом для юнацтва» Роберта Шумана тощо), гри на фортепіано

періоду з модуляцією в тональність першого ступеня спорідненості за заданим початковим реченням (мелодія або бас), гри секвенції (діатонічної, хроматичної чи транспонууючої) з закріпленням у 4-й або 5-й ланках.

Примітка: оцінюючи письмові та ігрові вправи з гармонії, екзаменаційна комісія бере до уваги не лише грамотність виконання, але й художні якості звучання, різноманітність і логічну доцільність застосованих гармонічних засобів.